

NIEUWSBRIEF

nummer 33

december 2006

Het Limburgs Landschap, ook in de weer met kruisen en kapellen !

De Mariakapel van Pol blijkt in september jl. door de Gemeente Heel per abuis op grond van Het Limburgs Landschap te zijn geplaatst. Dat vertelt Ger Frenken, directeur-rentmeester van de Stichting Het Limburgs Landschap. In de vorige Nieuwsbrief werd verslag gedaan van de overplaatsing van die kapel. Thans blijkt, dat de nieuwe plaats geen gemeentegrond is, maar deel uitmaakt van Sint-Anna's Beemd, een natuurgebied in eigendom bij Het Limburgs Landschap. Door natrekking, een juridisch begrip, dat inhoudt, dat de eigenaar van de grond ook eigenaar is van alles, wat op zijn grond gebouwd wordt, is de kapel dus eigendom geworden van Het Limburgs Landschap. Om het probleem op te lossen zou Het Limburgs Landschap het stukje grond met de kapel er op aan de gemeente kunnen verkopen. **"We komen er wel uit", zegt Ger Frenken, die om de ontstane situatie kan lachen en bezorgder lijkt over het wel en wee van de kapel, dan om die paar vierkante meters grond.**

Het Limburgs Landschap staat volgens Ger Frenken zeer positief ten opzichte van kruisen en kapellen. Deze monumentjes zijn plekken van bezinning, die horen bij het oude, Limburgse cultuurlandschap. Gerard Evenhuis, hoofd terreinbeheer van Het Limburgs Landschap, zegt, dat hij in dit verband graag contact wil hebben met plaatselijke stichtingen en werkgroepen. Deze organisaties verrichten vaak goed werk door de zorg voor de historische monumentjes in het landschap. In het verleden waren deze bouwkundige objecten wel wat ondergewaardeerd, zegt hij. Er werd veel waarde gehecht aan het groen, het aankopen en beheren.

Ger Frenken (links) en Gerard Evenhuis bij het Memoriekruis De Hamert in het natuurgebied Ravenvennen bij Lomm

Nu staat men meer op het standpunt, dat de cultuurhistorische objecten, zoals watermolens, kastelen en kruisen en kapellen als iets natuurlijk bij het landschap horen. Het Limburgs Landschap is eigenaar van verschillende kruisen en kapellen, die bij aankoop van natuurgebieden automatisch in de koop waren begrepen. Men streeft er overigens naar om het beheer van die kruisen en kapellen zoveel mogelijk in handen te laten van de buurt of van een plaatselijke vereniging.

(vervolg op pagina 3)

Stichting Het Limburgs Landschap, opgericht in 1931, vierde in 2006 zijn 75-jarig bestaan. Men beheert bijna 120 natuurgebieden met een totaal oppervlak van ruim 6.000 ha.

Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Swalmerstraat 100
Postbus 470
6040 AL Roermond

Telefoon
(0475)386 781

E-mail
skkl@bisdom-roermond.nl

Website
www.kruisenenkapellenlimburg.nl

Bank
57.62.20.159
(IBAN: NL58 ABNA 05762 20 159)

Doel
De stichting,
verbonden met het
Bisdom Roermond,
is als overkoepelende organisatie sinds
1954 actief betrokken
bij de zorg voor kruisen en kapellen in
Limburg.

Doelstelling is het adviseren
en stimuleren van lokale
groeperingen en particulieren.

De stichting adviseert op het
gebied van restauratie en
onderhoud, alsmede bij het oprichten
van kruisen en kapellen.

Nieuwsbrief
is een uitgave van de Stichting Kruisen
en Kapellen in Limburg

Donateurs
minimaal € 25,- per jaar

Abonnementen
€ 10,- per jaar

Redactie
B.H.H. Brader (eindredactie)
W.J.H. Oehlen

provincie limburg

Inzegening herplaatst veldkruis in Vrieheide (gemeente Heerlen)

Voor de vele tientallen belangstellenden was het op zondag, 3 december een leuk gezicht. In afwachting van de inzegening van het veldkruis had een jonge poes zich achter de sokkel verschanst. Steeds wanneer de wind wat blaadjes over het gazon joeg kwam ze tevoorschijn om er hard hollend achteraan te gaan. Maar alsof ze toch de ernst van de bijeenkomst inzag, op het moment dat de plechtigheid begon trok ze zich netjes terug.

Otto Vandeberg, de woordvoerder van het comité dat voor de herplaatsing van het veldkruis had geijverd ging kort op de historie van het kruis in. Over de reden en het jaartal van plaatsing van het oorspronkelijke kruis is niets bekend. Maar in 1960 werd het afgebroken omdat er een flinke woonwijk moest worden gebouwd. Het kruis werd daarom naar een locatie een paar straten verderop verplaatst. Helaas was het daar ook niet veilig. Vermoedelijk heeft één van de vele zware voertuigen die bij de bouw waren ingezet het kruis niet opgemerkt en omver gereden.

Krantenartikelen uit die tijd wijzen uit dat er toen al mensen waren die een terugkeer van het kruis wilden. Maar ondanks hun bemoeienis is het er niet van gekomen en vervolgens deed iedereen er het zwijgen toe.

Door de inzet van de exploitant van de tegen de wijk aanliggende zilverzandgroeve ontstond afgelopen jaar het idee tot heroprichting. Met behulp van het kadaster werd de oorspronkelijke locatie bepaald. Het huidige kruis staat op de hoek van de Unolaan en de Beneluxlaan, en dat is slechts een paar meter verwijderd van de plaats van zijn voorganger. Het is gemaakt uit Belgisch arduin hardsteen en draagt een zwart granieten plaat.

Voordat pastoor Kleijkers het kruis de zegen gaf, speelde de Koninklijke Harmonie St. Joseph het Sempre Pronto om de mensen in een gewijde stemming te brengen. Om onmiddellijk na de zegening over te gaan tot het pittige Wildhorn om de feestelijkheid van deze gebeurtenis te benadrukken. Aan het eind van de plechtigheid werden de belangstellenden, waaronder enkele leden van de Heerlense gemeenteraad en alle geestelijken van de aangrenzende parochies, uitgenodigd deel te nemen aan een ouderwetse koffietafel.

Ed. van Gelder

HEUGEM

Binnenkort verschijnt een boek over Heugem, een dorp dat in 1920 werd geannexeerd door grote buur Maastricht. Het boek is alweer nr 65 in de reeks **Maastrichts Silhouet**, een uitgave van de **Stichting Historische Reeks Maastricht**. De stichting stelt zich ten doel: 'Het op ruime schaal verstrekken van informatie en documentatie aan iedere geïnteresseerde in of bezoeker van Maastrichtse 'monumenten', op een verantwoorde wijze, in een beknopte omvang en tegen een redelijke prijs' (momenteel zeven euro). In de reeks **Maastrichts Silhouet** wordt een groot aantal monumenten, groepen van monumenten, instituten en een aantal in 1920 en 1970 geannexeerde dorpen beschreven. De wijken en dorpen **Wittevrouwenveld, Wolder, Wyck, Amby, Sint Pieter** en **Limmel** gingen Heugem voor.

Heugem kent een zeer speciale geschiedenis. Vijf eeuwen lang maakte het dorp een belangrijk deel uit van de Hoge Heerlijkheid, vervolgens Vrije Rijksheerlijkheid en tenslotte Graafschap Gronsveld. Dit territorium hoorde die gehele periode tot het Duitse Rijk en kende daardoor een andere geschiedenis dan de rest van de Nederlanden, al werd het natuurlijk regelmatig bij de lotgevallen van de naaste omgeving en de grote stad Maastricht betrokken. Ook kerkelijk ging het heel lang een andere weg: tot 1840 hoorde Heugem tot het prinsbisdom, na 1795 bisdom Luik. Het dorp Heugem leefde lang met de rug naar Maastricht, omdat het zich moest richten naar het twee kilometer oostelijk ervan gelegen Gronsveld, maar de dorpingen verkochten hun groenten en fruit natuurlijk in Maastricht. Zij lagen bij de talrijke belegeringen van de stad binnen de aanvalslinie van de vijand en hadden ook verder regelmatig te lijden van brand-schattingen en plunderingen van rondtrekkend krijgsvolk. Vooral dit soort rampen en verder de periodieke zware overstromingen van de Maas hebben ervoor gezorgd, dat in het verleden in Heugem veel wegekruisen zijn opgericht. Deze worden echter in het nu geschreven boek niet behandeld, omdat het onderzoek naar de geschiedenis van het dorp zoveel (nieuw) materiaal heeft opgeleverd, dat het eerste deel noodzakelijk rond 1850 moet eindigen, de periode dat het dorp van aanschein veranderde doordat er zich veel arbeiders vestigden die in Nederlands oudste industriestad Maastricht hun werk vonden. In het tweede deel, Heugem en Randwyck, dat de stormachtige ontwikkeling van het dorp en de ruimte noordoostelijk ervan beschrijft, komen zij wel aan de orde.

Gevelmadonna's

Een speciaal fenomeen voor Heugem willen wij nu toch reeds melden. Vlak na de Tweede Wereldoorlog besloot de parochie Sint Michael, uit dankbaarheid dat het dorp oorlogsleed vrijwel bespaard was gebleven, in alle negen straten van het toenmalige dorp gevelmadonna's te plaatsen. Kunstenaress mevr. Van Noorden-Heine uit Maastricht vervaardigde ze en de bouwvakkers van Heugem metselden de gevelnissen gratis. Beeldjes en de erbij behorende lampen kostten honderd gulden per stuk. Op zondag 12 oktober 1947 kwam de bisschop van Roermond, Mariaverrederder-bij-uitstek monseigneur Guliëlmus Lemmens, de negen beeldjes inzegenen. Alle bijzondere deugden van Gods Moeder komen erin tot uiting: Maria, Koningin van de Vrede, Moeder van Smarten, Moeder van God, Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans, Toevlucht der Zondaren, Onbevleete Maagd, Koningin der Engelen, Allerbeminlijkste Moeder en Middelaress Aller Genaden.

Herplaatsing

In de loop der tijden werden enige oude huizen afgebroken en verdwenen ook enige beeldjes door baldadigheid, zodat er medio de jaren 1990 nog maar vijf beeldjes resteerden. 'HistoHeuRa', de Historische Kring Heugem die zich bezig houdt met onderzoek naar de geschiedenis van Heugem en Randwyck, heeft in 2000 ervoor gezorgd dat de verdwenen beeldjes werden vervangen (door kunstenaar Sjeng Vaessen) en verder werden voorzien van een roestvrij stalen beschermkap. Op zaterdag 27 mei 2000 werden alle beeldjes gezegend en herplaatst.

A. Jenniskens

vervolg van pagina 1

St. Annakapel De Hamert

Ger Frenken vertelt, dat Het Limburgs Landschap onder meer eigenaar is van de St. Annakapel bij de Hamert in Well. Deze kapel is door de regelmatige ophoging van de Rijksweg te laag komen te liggen. Bovendien is bezoek aan deze kapel gevaarlijk vanwege het aanliggende fietspad. De Stichting Kruisen en Kapellen Bergen heeft daarom het plan opgevat om – met instemming van Het Limburgs Landschap - de kapel te verplaatsen. Een verzoek om dit project te bekostigen is ingediend bij de Gemeente Bergen. Op een reactie van de gemeente wordt nog gewacht. Het Limburgs Landschap heeft inmiddels van de Provincie een lapje grond van 60 m² gekocht. "Het ligt precies 123 meter van de huidige kapel," zegt Gerard Evenhuis, die de afstand zelf heeft opgemeten.

De kruutsboom in Linne

Bij de aanleg van Rijksweg 73 Zuid van Roermond naar Echt, die in 2007 in gebruik zal worden genomen, bleek, dat de Kruutsboom, een monumentale lindeboom in het Linnerveld met daarop bevestigd een kruis, in het tracé van de nieuwe weg stond. De boom is inmiddels gekapt en het kruishout met het gietijzeren corpus is opgeslagen bij de Gemeente Ambt Montfort. Bij het onderzoek naar een andere plaats voor het crucifix kwam de Gemeente in contact met Het Limburgs Landschap, dat een stukje verderop aan de Berkenallee een perceel bos heeft liggen. Het Limburgs Landschap heeft, zegt Gerard Evenhuis, zonder aarzelen toestemming gegeven om het crucifix te bevestigen op een boom aan de rand van het bos.

Ben Brader

DE E.K.-KRUISEN VAN ROERMOND

De Vlaamse priester Edward Poppe (1890-1924) was in het eerste kwart van de 20e eeuw de grote stuwcr achter de katholieke jeugdbeweging genaamd "Eucharistische Kruistocht". De beweging was een reactie op de maatschappelijke veranderingen als gevolg van de industriële ontwikkelingen van die tijd. Volgens hen was het antwoord op die veranderingen "Christus", in het bijzonder Christus zoals die in de eucharistie tot ons komt. De activiteiten van de beweging hadden betrekking op alle maatschappelijke groeperingen; op fabrieksmeisjes, arbeiders, scholieren, onderwijzers, seminaristen enz.

In Vlaanderen begonnen, vond de beweging spoedig gehoor in Nederland. Hier was Frans Frencken (1886-1946), leraar aan het kleinseminarie "De Ijpeelaar" te Ginneken, de voorman. Ook in het bisdom Roermond was de E.K. geen onbekende. De in 1932 benoemde bisschop Lemmens was de E.K. zeer welgezind.

Bisschoppelijk College Roermond

Rond Pasen 1933 werd aan het Bisschoppelijk College Roermond, aan het Munsterplein het initiatief genomen tot oprichting van een E.K.-afdeling voor scholieren. Priester-leraar Jean Kessels was de grote inspirator. Hij zou later worden opgevolgd door de legendarische priester-leraar Jean Rossier, een zeer bekende figuur aan en op het Munsterplein. Rossier was prefect, Jean Gilissen leider en de priesters Ben Janssen en Chrit Willems waren de moderatoren van de afdeling. Het was echter Jo Hansen, die vrijwel vanaf het begin het sterkste stempel drukte op de vereniging. Hij was de gangmaker bij de vele acties die de E.K. van het Bisschoppelijk College op touw zette. Zo bijvoorbeeld de kruisactie. Deze werd tien opeenvolgende jaren gehouden in de vastentijd. Op Passiezondag werd na afloop van de H. Missen bij de Roermondse kerken gecollecteerd voor het oprichten en het onderhoud van wegkruisen in en bij de stad. In verval geraakte wegkruisen werden opgeknapt en in totaal werden er tien nieuwe wegkruisen geplaatst aan de toegangswegen naar de stad. We laten de E.K.-kruisen hier alle tien de revue passeren. De spreuken die elk kruis vergezellen, zijn van Jo Hansen.

1948 Mijnheerkens

Ingezegend 7 april 1948 door rector Boost van Leeuwen. Het kruis, dat werd gemaakt door atelier Chr. Thissen, is tegen een kastanjeboom bevestigd. Het opschrift luidt: "Waem uch meer leef haet es Ich, höbt dem gerös meer leef es Mich". Dit E.K.-kruis zou het eerste zijn in een reeks van tien. Kort geleden is het kruis gerestaureerd.

1949 Hatenoer, nabij Hoeve De Maaswaard.

Ingezegend 16 april 1949 door plebaan-deken Rhoen. Het opschrift bij het toenmalige kruis luidde: "Waem zuut 't leid det Ich mot drage, draag gaer zie leid zonger te klage". Dit kruis heeft een vroegere voorganger gehad. Op 22 mei 1995 werd aangifte gedaan van ontvreemding van het kruis. Het was voorheen al vaker vernield. Bij de viering van het 40-jarig jubileum van de Stichting Kruisen

Aan de Rooj Brök

en Kapellen in Limburg in 1994 kreeg ze van de Stichting kruisen en kapellen Margraten een wegkruis cadeau. Dit kruis werd ter vervanging van het ontvreemde op 24 mei 1996 door plebaan-deken J. Snijders ingezegend. Het opschrift luidt nu: "Gaank mer wiejer en maak andere bliejer".

1950 Voorstad St. Jacob aan de Rooj Brök

Ingezegend 6 april 1950 door plebaan-deken Rhoen. Het opschrift luidt: "Ich woon neet inkel in de kerk, mer goan auch mit uch nao eur wèrk". Dit kruis wordt ook wel aangeduid als het schipperskruis en werd vervaardigd in atelier Thissen. Het staat aan een belangrijke uitvalsweg naar de bedevaartplaats Santiago de Compostela. Na een grondige restauratie werd het kruis op 24 mei 1996 door plebaan-deken J. Snijders her-ingezegend.

1951 Hattem

Ingezegend 23 maart 1951 door plebaan-deken Rhoen. Het opschrift luidt: *“Ich bun de Keuning van dit landj, al waat geer zeet kump oet Mien handj”*. Volgens overleving had dit kruis een vroegere voorganger. Het gerestaureerde E.K.-kruis werd op 21 december 1997 door pastoor J. Vleeshouwers heringezegend.

1952 Sjinderskoel, straat Hagelkruis

Ingezegend door plebaan-deken Rhoen op 11 april 1952. Voor de inzegening vertrok een processie vanaf Eigen Haard met als deelnemers o.a. het zangkoor van de Kathedraal en de E.K. en een vanaf de kerk van Maasniel. Het opschrift luidt: *“In de sjeem van ‘t kruuts leep nog geine verloare. Komt en röst uch hiej gét, waerd biëj Mich weer herboare”*. Het kruis werd gemaakt door Chr. Thissen. Een vroegere voorganger van dit kruis hangt in de H. Hartkerk in het Roermondse veld; het werd gerestaureerd door de firma Thissen. Evenals het huidige E.K.-kruis was ook dat een zogenaamd dubbelkruis: hagel- en grenskruis. Hagelkruisen werden opgericht ter bescherming van de gewassen tegen natuurgeweld o.a. hagel. Bij het kruis staat ook nog een grenspaaltje met aan de ene zijde de inscriptie “RUR” (Roermond) en aan de andere zijde “NIEL” (Maasniel), de grens dus tussen de voormalige stadsgebied Roermond met Gelders recht en het grondgebied van Maasniel dat ressorteerde onder het Guliks leen Daelenbroeck. Het was dus zowel een lands- als gemeentegrens. Sjinderskoel was een begraafplaats voor paarden en koeien.

Het kruis aan de Maastrichterweg in Hattem

1953 Broekhin

Ingezegend 1953. Het kruis werd gemaakt door de Maasnielse kunstenaar Frans Cox. Op 27 juni 1997 werd het gerestaureerde kruis opnieuw ingezegend

1954 Gebroek, hoek Scheidingsweg/ Bredeweg

Ingezegend 16 april 1954 door pastoor Adams van parochie de Kemp. Het opschrift luidt: *“ ‘t Kruuts is Miene Keuningstroom, dit kruuts bringk uch wo det Ich woon”*. Na restauratie werd het kruis opnieuw ingezegend door pastoor Litjens op 4 april 1985. In 1990 werd het vernield en in 1992 weer hersteld. Het kruis had een vroege voorganger, dat ter plaatse de grens aanduidde tussen de gemeenten Roermond, Maasniel en Melick-Herkenbosch en de landsgrens tussen Gelre en Gulik.

1955 Kemp, hoek Celebesstraat-Keulsebaan.

Ingezegend 8 april 1955 door pastoor Adams van parochie de Kemp. Het opschrift luidt: *“Ich sjtong bieje Zie kruuts. Dit höbbe auch kinjer van Mich gedoan”*. Het kruis was een ontwerp van de Tegelse kunstenaar Huub Hendriks. In 1974 werd het vernield. Op 13 november 1980 werd het vernieuwde kruis, met een corpus van kunstenaar Paul Vincken, ingezegend door pastoor Konings.

1956 Mgr. Nolensplein

Ingezegend 30 maart 1956 door pastoor Breukers van de jonge parochie O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand. In processie trok men naar het kruis voor de inzegening. Het kruis is van de Tegelse kunstenaar Huub Hendriks.

1958 Dokter Leurszijstraat/thans Bisschop Lindanussingel

Ingezegend 4 april 1958 door pastoor Geelen. Het kruis wordt ook wel genoemd “het Jules Rummenskruis” naar de kunstenaar die het corpus maakte. Het door Tom Franssen gerestaureerde corpus en kruis werd op 18 juni 2005 terug geplaatst aan de Bisschop Lindanussingel en ingezegend door emeritus-pastoor J. Vleeshouwers. Het corpus werd echter nog voor de inzegening vernield en meteen weer hersteld. Het kruis aan de Dokter Leurszijstraat was het tiende en laatste E.K.-kruis.

Harrie Knoors

Bronnen:

- Peter Nissen, Eucharistische Kruistocht van het Bisschoppelijk College Roermond, Roermond 1985
- J. Hansen, Leren leven als christen. Tien jaar Eucharistische Kruistocht. In: Jaarboek Bisschoppelijk College Roermond 1961, p. 102-106
- Archief Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg. Bisdomkantoren Swalmerstraat 100 Roermond. Dossier Roermond
- Gemeente-archief Roermond. Swalmerstraat 12. Verzamelingen – 3 Kranten

Het ongeluiskruis aan de Slakweg in De Heeg (Maastricht)

Bij een wandeling over de weg tussen de volkstuintjes van De Heeg en de geluidswal van de A2 komen we langs een hardstenen veldkruis. De tekst op dit kruis is niet meer goed te lezen, maar wat speurwerk leverde interessante gegevens op.

Het boek “Wegkruisen in Limburg” van C. Egelie vertelt wat hier is gebeurd. Egelie verwijst als bron naar de “*Courier de la Meuse , Journal du Limbourg*” van 6 juli 1848.

In de 19^e eeuw behoorde deze plek tot de gemeente Gronsveld. In die tijd kende men nog het systeem van de hand- en spandiensten. In Gronsveld konden de inwoners opgeroepen worden om - zonder dat men daarvoor een vergoeding kreeg - grind te delven om de wegen te verharderen.

Grindwinning

Op 4 juli 1848 waren een dertigtal mensen bezig met de grindwinning in een groeve van 20 meter lang en 4 meter breed . De sleuf was ongeveer 4 meter diep. Toezicht werd gehouden door de wethouder en de veldwachter. Men probeerde de sleuf aan de voet uit te hollen om

zo een grote hoeveelheid grind in een keer naar beneden te laten vallen. Plotseling liet het grind over de volle lengte van de sleuf los en bedolf twaalf personen. Vier konden met slechts lichte verwondingen worden gered, de andere acht mensen verloren bij dit tragische ongeval het leven.

De slachtoffers

De namen en leeftijden van de slachtoffers:

Beckers	Catharina	vrouw	16 jaar
Beckers	Cornelia	vrouw	20 jaar
Blom	Anna	vrouw	19 jaar
Duijsens	Maria	vrouw	17 jaar
Konings	Wilhelmus	man	22 jaar
Mingels	Petronella	vrouw	35 jaar
Sprock	Nicolaas	man	15 jaar
Roeflaers	Hendrik	man	49 jaar

Memoriekruis

Het kruis is dus een zogenaamd Memoriekruis, opgericht naar aanleiding van het ongeluk uit 1848. Het staat aan de Slakweg, een oude verbindingsweg van Gronsveld via Heugem naar Maastricht. Door de aanleg van de autoweg A2 is het nu, komend vanuit Gronsveld, een doodlopende weg. Oorspronkelijk stond hier ook nog een ijzeren devotiekruis met wit metalen corpus. Dit kruis stond er al lang voor het ongeval en is intussen geheel verdwenen.

Wim van Diepen

VELDBOEKETJE

Kruisen en kapellen hebben in de loop der eeuwen vele schrijvers, dichters en troubadours geïnspireerd. In de vaste rubriek 'Veldboeketje' ruimen wij sinds Nieuwsbrief 27 (april 2005) een plekje in voor een romanfragment, gedicht, liedtekst, legende of enkele spreuken; geïnspireerd op de ontelbare monumentjes van vroomheid in het Limburgse landschap.

Deze keer een poëtische sfeerimpressie van de hand van de dichter Leo Herberghs, die inmiddels een indrukwekkend oeuvre heeft opgebouwd; boordevol verstilte gedichten en verhalen die zijn geïnspireerd op de Limburgse natuur.

Onlangs verscheen bij uitgeverij Plantage zijn nieuwste dichtbundel 'Mijzelf achterna' (ISBN 907302370X).

Overhuizen

Aan één kant keert zich de geweldige hoeve naar het dorp. De grijze muur golft langs de dorpsstraat en volgt de dalingen en heffingen van de bodem. De voorkant is beschaduwd door donkere bomen. Een brug voert naar de poort die als een Romeinse ereboog is, met teksten in verschillende talen. Het grasveld terzijde van het poortgedeelte is gladgeschoren. Hier en daar ligt, argeloos neergelegd, een oud werktuig. We lopen onder de hoge poort. Het erf strekt zich bijna eindeloos voor ons uit. Helemaal op 't eind, waar een poortje naar buiten voert, ligt een klein gebouwtje, 'n beetje uit 't lood geslagen, maar nog heel en onbedorven.

In de nis staat een beeld. Vanaf de grote poort is niet te zien wat voor 'n beeld het is. Boerderij Overhuizen in Bocholtz: trots en achteloos neergehurkt aan de rand van het dorp. Groot en leeg met hoge, sterke schuren, poorten en daken ligt de hoeve als een dorp op zichzelf in het land. Het erf is zanderig en stenig. Hier en daar is de grond opgehoogd of is de aarde anders van kleur. Er zijn kleine verhevenheden. Achtergelaten werktuigen liggen her en der verspreid. Een hond loert vanuit zijn afgesloten hok nauwlettend naar de geringste beweging die we maken. Het beeld in de nis blijkt een Christusbeeld.

Later horen we van de boer dat er vroeger een Mariabeeld met kind gestaan heeft. Nu prijkt dat beeld in zijn kamer. 'Het gebouwtje met die nis was vroeger 'n kapel. Ik denk dat dit Mariabeeld wel vierhonderd jaar oud is'. Hij vertelt dat zijn familie al langer dan honderd jaar op de boerderij woont die eigendom is van de graaf van Heks uit Belgisch-

Limburg. 'Het was vroeger hier 'n dorp op zichzelf. Op Overhuizen maakten ze zelf brood, bier, azijn en wat er verder maar voor het huishouden nodig was. Er werkten negen knechten. Herhaalde malen zijn er branden uitgebroken, aangestoken door 'n meisje van zeventien jaar, uit wraak, omdat niemand van de knechten haar accepteerde'.

Hij laat ons het beeld van Maria met haar kind zien. 'Het is aan de voet verbrand. De mensen ontstaken vroeger kaarsen voor dit beeld, zodoende is het voetstuk verdwenen. Het is nog steeds eigendom van de graaf. Maar ik heb hem gezegd dat dit beeld bij Overhuizen hoort, dat het van geslacht tot geslacht overgedragen is en dat onze voorouders er al hun liefde en afhankelijkheid aan gegeven hebben'. Hij vertelt hoe hij, samen met zijn knecht, onder een van de schuren bij werkzaamheden op een aarden pot is gestoten die onder de vloer lag en die bij brokstukken boven kwam. De stukken worden voor ons uitgestald op een muurtje voor het woonhuis. De boer gaat met ons mee naar de poort. 'Kijk', zegt hij, 'er staan teksten in vijf verschillende talen. Daar staat bijvoorbeeld: 'Dieu fait ici toute mon esperance'. En daar: 'Die op Godt betrouwt heeft wel gebout'.

Leo Herberghs

(uit: Monumenten en landschappen in Zuid-Limburg,
onder redactie van H. Halbertsma, Ton Koot,
J.J.M. Timmers, U.E.E. Vroom)

Kent u teksten (romanfragmenten, gedichten, liedteksten, legenden of spreuken) die volgens u in deze rubriek thuishoren?

Stuur ze (mét bronvermelding) op naar:

Wiel Oehlen, Swier 47, 6363 CL Wijnandsrade.

Herplaatsing kruis Caluna Heythuysen

In november 2005 voerde de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg een inspectie uit van de kruisen en kapellen in de Gemeente Heythuysen. Een omvangrijk karwei, omdat de Gemeente ruim 50 objecten telt.

Het werd de inspecteurs gelukkig gemakkelijk gemaakt, omdat de gemeente enkele jaren geleden een routebeschrijving heeft uitgegeven “Fietsroute langs kruisen, kapellen en ornamenten in de gemeente Heythuysen”, een zeer volledige brochure.

Verdwenen

In het eenzame buitengebied aan de noordzijde van Heythuysen bleek aan de Caluna een groot houten kruis met corpus spoorloos te zijn verdwenen. Een foto in de routebeschrijving liet zien, dat achter het kruis niet alleen een boerderij stond, maar ook een forse boom. Aan de hand van deze gegevens kon de exacte plaats van het kruis worden bepaald. De bewoonster van de achterliggende, verbouwde boerderij zei desgevraagd niet op de hoogte te zijn van de verdwijning.

Gemeente

De Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg heeft vervolgens een verzoek gericht tot de Gemeente Heythuysen om tot herplaatsing van het verdwenen kruis over te gaan.

De Gemeente bleek bereid alle medewerking te verlenen en de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg benaderde Timmerbedrijf Har Puts in Maasbracht met het verzoek om een kruis van 250 x 115 cm met afdeklank te maken.

Om een corpus van zo'n 80 cm hoog te vinden moest de nodige moeite worden gedaan. Uiteindelijk werd via het winkeltje bij de Kerk van OL Vrouw van Rust in Heppeneert (Belgie) – na twee maanden en veel getelefoneer – een marmerachtig corpus verworven.

vl.n.r.: Jo Peeters en John van Bilsen, medewerkers van de Buitendienst en Wim Franssen, opzichter civiel van de Gemeente Heythuysen bezig met de plaatsing van het kruis.

Plaatsing

Nadat enkele dagen tevoren de sokkel voor het kruis reeds gemetseld was, kon men op 6 december rond het middaguur enkele gemeentewerkers onder het toezien van Wim Franssen bezig zien met het plaatsen van het kruis. De klus was snel geklaard.

Met de plaatsing van het kruis aan de Caluna heeft de Gemeente Heythuysen, die op 1 januari opgaat in de nieuwe Gemeente Leudal, aangetoond, dat zij tot het laatste moment zorg heeft voor het cultureel erfgoed in de gemeente.

Reacties op “De verkeerde Lievenheer”

Een eenduidig antwoord op de vraag, gesteld in de vorige Nieuwsbrief, of een Christuscorpus met het hoofd naar rechts dan wel links behoort te worden afgebeeld, hebben wij niet ontvangen.

Wel hebben we reacties gekregen, waaruit blijkt, dat er toch nogal wat “Verkeerde Lievenheren” in omloop zijn.

Zo schrijft **Nic Merlo**, voorzitter van de betreffende heemkundevereniging uit Lanklaar, dat er onder meer in Neerpelt een zodanig corpus aanwezig is.

De archivaris van onze stichting, **Harrie Knoors**, maakt het ons nog moeilijker met zijn opmerking, dat er ook kruisen zijn, waarbij het hoofd recht naar voren is gericht.

Het herinneringskruis, geschenken door de Missiezusters van het Kostbaar Bloed bij gelegenheid van hun vertrek uit Tienray in 2004

Frans Cals met een “Verkeerde Lievenheer”

Gerard Evenhuis (zie ook pagina 1) heeft zijn fotoalbums met Limburgse kruisen er eens op nageslagen en vond langs de Molenbeek in Tienray een herinneringskruis met een “Verkeerde Lievenheer”.

De voorzitter van “de kruisen en kapellen in Brunssum”, **Frans Cals**, zag in Brunssum zes kruisen met een “Verkeerde Lievenheer” en twee exemplaren, waar Christus recht vooruit kijkt. Op het kerkhof van Voeren (België) werden door hem nog drie linkskijkende kruisen gesignaleerd.

Pater Theo Aerts uit Borgerhout bij Antwerpen schrijft, dat in het Nieuwe Testament geen aanwijzingen zijn te vinden voor de houding van het hoofd. Ook op medische gronden is er geen verklaring voor een bepaalde draagwijze. Hij komt dan ook tot de conclusie, dat enkel het gewicht van de traditie bepaalt wat juist is en wat als verkeerd (of averechts!) gevoeld wordt.

Pater Aerts werpt ons verder voor de voeten, dat “onze eigen” Godfried Egelie voorbeelden gepubliceerd heeft van “Verkeerde Lievenheren”, welke onder meer te vinden zijn in Weert en Born.

De pater heeft ten slotte zijn uitgebreide collectie doodsprentjes uit de jaren 1800 tot 1900 geraadpleegd. Hij schat, dat op de voorzijde van die prentjes in ongeveer 5% van de gevallen een “Verkeerde Lievenheer” is afgebeeld.

De Stichting Kruisen en Kapellen in de Gemeente Venray, al 25 jaar aan de slag langs de weg

Het begin

In juni 1981 heeft het bestuur van Veldeke-Venray het initiatief genomen om een werkgroep op te richten, die zich zou gaan bekommeren om de kleine religieuze monumentjes binnen de gemeente te gaan herstellen en onderhouden. De groep biedt haar hulp aan eigenaren en verzorgers van dit cultuurhistorische erfgoed aan. De werkgroep is op 1 januari 1993 omgezet in een stichting. Vanaf 1981 is er door een groep van ongeveer 20 mensen actie ondernomen om de doelstellingen te verwezenlijken. Op basis van vrijwilligerswerk wordt er gemiddeld 2000 uren werk per jaar gestoken in grote en kleine projecten.

De omvang van het werk

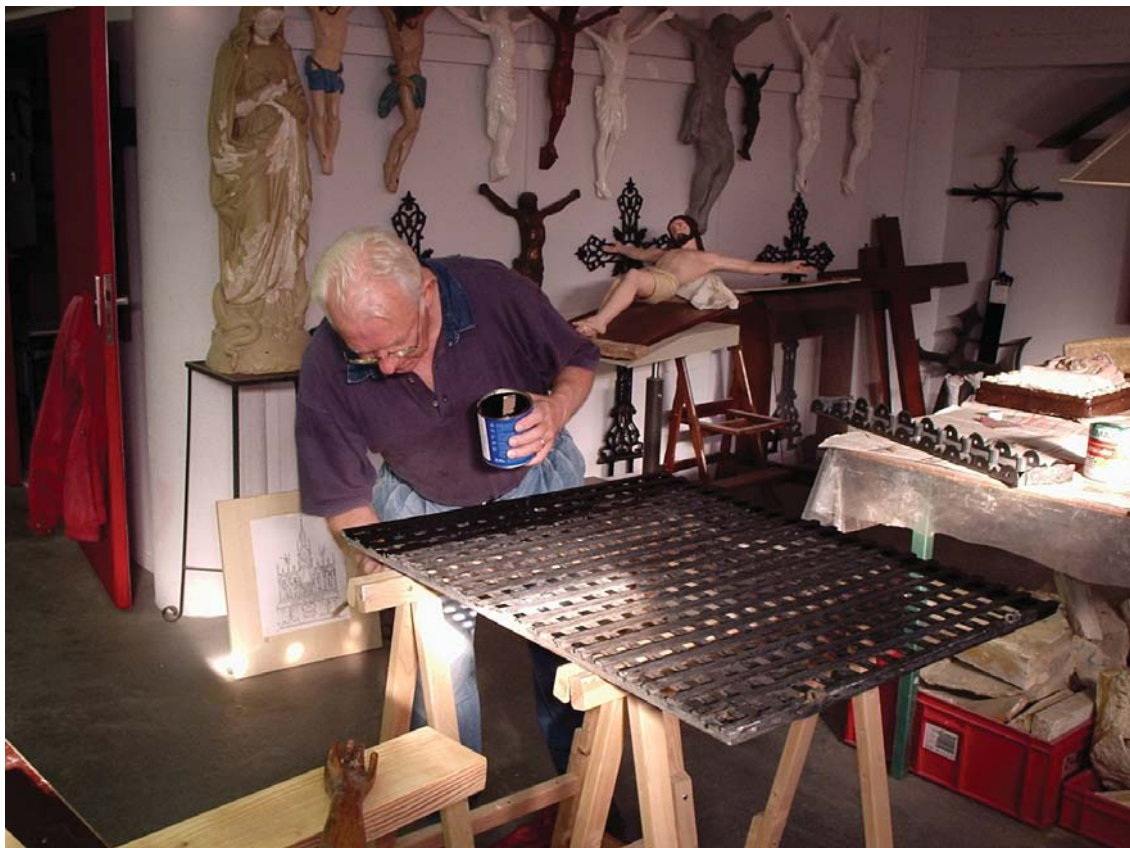
De gemeente kent ruim 70 veldkruisen en wegkapellen, waarvan er een tiental door toedoen van de stichting in de loop van de tijd zijn heropgericht. Het overgrote deel van de ongeveer 25 kapelletjes is door de groep geres-taureerd en de meeste veldkruisen – in deze streek overwegend van hout – zijn vernieuwd. Van meet af aan heeft de stichting ervoor geijverd om

zoveel mogelijk de oudst bekende toestand van de monumentjes terug te brengen. Het uitgebreid opgezette archief is daarvoor een onmisbare steun.

Atelierwerk

Aan de hand van foto's uit het archief zijn kopiebeelden gemaakt van een scala aan heiligen en binnen het eigen atelier werkt een groep medewerkers onder andere aan het afgieten van de kruisbeelden.

In 1988 is het laatste houten beeld opgehaald om te kopiëren. Zodoende hebben de tand des tijds en het vandalisme minder greep op deze uitingen van volks-devotie. De originelen zijn veelal in de collectie van museum 't Freulekeshuus opgenomen of in kerken geplaatst, of naar de particuliere eigenaren terug gegaan. Op een vaste avond in de week werken tussen de vijf en tien vrijwilligers met veel inzet aan het afgieten in beton en kunststof, in zelf gemaakte mallen, van kruisbeelden. Ze herstellen ook de kruishouten, het schilderwerk en de tekstborden. De regionale en de landelijke pers heeft meerdere malen belangstelling getoond voor de werkzaamheden

Gerrit Boekholt
aan het schilderen

Andere acties

De meeste kapelletjes zijn ondertussen voorzien van gesmede hekwerken of hebben pantserglas voor de beelden gekregen. De daken en muren van de soms eeuwen oude heiligenhuisjes zijn allemaal aan de beurt geweest voor groot onderhoud, mede dankzij de steun van het bedrijfsleven.

Er is in 1986 een uitvoerige publicatie over de Venrayse kruisen en kapellen verschenen en inmiddels zijn er bij alle monumentjes kleine informatiebordjes geplaatst. In de zomer van 2006 kwam een tweede publicatie uit, die de cultuurhistorie en de rijke beeldenschat belicht.

Werk zonder einde

Het werk van een stichting als deze is zonder einde. Er blijven bedreigingen op de kleine religieuze monumentjes afkomen, zoals de gewone slijtage van alle dingen. Het onderhoud van muren en daken, het schilderwerk en de beplanting rondom blijven aandacht vragen.

Ook in Venray zorgt vernielzucht voor een ergerlijke schade. Vooral in zulke situaties zou dat het begin kunnen zijn van definitief verval, als de stichting niet bij zou springen.

Bestemmingsplannen kunnen ook bedreigingen vormen. Zo heeft de groep met succes voor de verplaatsing van twee kapelletjes geijverd, die door uitbreidingswijken van Venray in de verdrukking waren geraakt.

Veel overleg

Een actiegroep kan niet draaien zonder overleg. Er moet veel geregeld en georganiseerd worden. Er wordt een keer per maand vergaderd om het werk door te nemen. Gemiddeld telt de werklust 20 actiepunten, variërend van het afgieten van een kruisbeeld en het vragen van offertes aan een kraanverhuurbedrijf tot het regelen van een inzegening en het zoeken naar oplossingen voor problemen bij het afgieten van beelden.

Inkomsten

De stichting komt aan haar gelden door schenkingen van particulieren en een jaarlijkse bijdrage van de gemeente. De opbrengsten uit de offerblokken zijn in de regel verwaarloosbaar en amper voldoende om de reparaties van braakschade te herstellen.

Verkoop van publicaties en beelden van de lokaal vereerde heilige Sint-Oda vullen het budget aan. In de regel blijven de inkomsten beneden de € 4.000,-.

In deze serie doen plaatselijke stichtingen, werkgroepen enz. uit de doeken hoe zij georganiseerd zijn en hoe ze het klaarspelen om hun kruisen en kapellen te behouden

In het afgelopen jaar werd de Antonius-van-Paduakapel langs de Stationsweg voorzien van een nieuw leien dak. De Venrayse stichting zorgde zelf voor het timmerwerk, dakdekker Schaeffers legde de leien tegen een vriendenprijsje.

Af en toe lukt het om een project-ontwikkelaar of wegenbouwer zoveel voor een project te interesseren, dat zij het volledige herstel van een kapel of kruis adopteren. Dan gaat het snel over duizenden euro's. Het grootste deel van het geld wordt gestoken in herstel en onderhoud, zoveel mogelijk in eigen beheer om op de kosten te besparen. In de loop van de jaren is er een reserve opgebouwd voor magere tijden. Die is voor een deel gebruikt om de kelder onder de gymnastiekzaal aan de Pastoor van de Gaetstraat in te richten als definitieve onderkomen. Vanaf december 1998 werken de medewerkers er voor het goede doel. De stichting heeft er een onderkomen 'voor de eeuwigheid'.

*Koos Swinkels, voorzitter
Stichting Kruisen en Kapellen in de Gemeente Venray*

Pas verschenen

- Lees- én wandeltips -

Kleine Monumenten, een inventarisatie van christelijke, culturele en kunstzinnige monumenten in de gemeente Stein

Onlang verscheen een bijzonder informatief boekwerk over de belangrijkste monumenten op het grondgebied van de Zuid-Limburgse gemeente Stein. Onder de titel 'Kleine Monumenten, een inventarisatie van christelijke, culturele en kunstzinnige monumenten in de gemeente Stein' wordt in deze rijkelijk geïllustreerde publicatie uitgebreid aandacht besteed aan de plaatselijke kunstwerken en monumenten, waaronder alle kruisen, kapellen en Christelijke beelden.

De uitgave van dit bijzonder toegankelijke boek is een initiatief van de plaatselijke werkgroep 'Kleine Monumenten' en is – zolang de voorraad strekt – te koop in de boekwinkels van Stein, Beek, Elsloo en Geleen.

'Kleine Monumenten, een inventarisatie van christelijke, culturele en kunstzinnige monumenten in de gemeente Stein', 184 pagina's, geïllustreerd met kleurenfoto's, verkoopprijs € 17,50 (voor nadere informatie kan contact worden opgenomen met P. van Mólken, Mauritsweg 11, 6171 AC Stein, telefoon 046 – 433 20 80, e-mail fam.vanmolken@planet.nl).

De plaets waer Gij staet, is heilig

(Kapellen in de ondergrondse kalksteengroeven van Zuid-Limburg)

Nog niet verschenen, maar ook een echte aanrader is een uitgebreide studie over de vijftien ondergrondse kapellen in de kalksteengroeven van Zuid-Limburg. Dit lijvige boekwerk verschijnt in de loop van de maand februari 2007 en gaat gedetailleerd in op de schuilkerkjes, die ontstonden ten gevolge van de geloofsvervolging in de Franse Tijd, de ondergrondse kapellen uit de Tweede Wereldoorlog, de kapellen die ontstonden door de creativiteit van geestelijken, de Ceaciliakapel in de Romeinse Catacomben van Valkenburg en de verdwenen kapellen van het afgegraven gangenstelsel Slavante achter de ENCI.

De plaets waer Gij staet, is heilig' (een titel die is gebaseerd op een bijbelcitaat dat in een van die onderaardse grotten op de wand staat geschreven) is verrijkt met een groot aantal fraaie kleurenfoto's.

'De plaets waer Gij staet, is heilig' verschijnt in een oplage van vijfhonderd exemplaren, is alleen bij voorinschrijving verkrijgbaar en zal dus niet in de boekhandel te koop zijn. Het boek komt in februari 2007 uit tijdens het 'Ondergronds Kerkenpad', bevat 250 bladzijden en circa 200 foto's en afbeeldingen, waarvan de meeste in kleur.

De verkoopprijs bedraagt € 49,95.

Geïnteresseerden kunnen inschrijven via onderaardse.kapellen@gmail.com.

Wiel Oehlen

St. Jobkapel Thorn ingezegend

Met de inzegening van de St. Jobkapel heeft de Stichting Kruisen en Kapellen Thorn het programma afgerond om de vier in de loop der tijden in Thorn verdwenen kapellen te herbouwen. Zo werd in 1993 begonnen met de herbouw van de Petruskapel, in 1998 volgde de H. Familiekapel en de Catharinakapel werd in 2003 voltooid.

Het was in de vijftiger jaren van de vorige eeuw, dat de St. Jobkapel in Thorn moest wijken voor de bouw van nieuwe woningen aan de Oude Trambaan. Hoe die kapel daar ooit aan de toenmalige veldweg is komen te staan is niet bekend.

Geheugen

Hoe het ook zij: de stichting besloot in 2004 de zaak aan te pakken. Niet helemaal duidelijk was, hoe de oude kapel er uit had gezien. De bouwkundig tekenaar van het bestuur, Har Cuijpers, moest daarvoor putten uit zijn eigen geheugen en uit dat van oudere Thornenaren. Daarbij bleek, dat niet elk geheugen de vorm van de oude kapel op dezelfde wijze had opgeslagen. Een kadastrale kaart uit de vijftiger jaren gaf in ieder geval de juiste grondmaten weer. Omdat de kapel gedragen zou moeten worden door de buurt, werd begonnen met een informatieavond voor de buurtvereniging. Begin 2005 werd vervolgens gestart met de bouw, hetgeen inhield, dat een gat gegraven werd, dat vervolgens werd volgestort met beton. De fundering was gelegd !

Eén kapel per 200 Thornenaren

Met de inzegening van de St. Jobkapel bestaat het kapellenbestand van Thorn uit 14 exemplaren. Daarmee heeft Thorn waarschijnlijk het grootste kapellenbestand per inwoner van Nederland. Voor elke tweehonderd Thornenaren is er een kapel.

Laat mij maar begaan

Het bestuur van de Stichting Kruisen en Kapellen Thorn kon zich gelukkig prijzen, dat ze een man in hun midden hadden, Tinus Coolen, die zo'n beetje alles kan. Tinus sprak bovendien nog de woorden "Laat mij maar begaan" en ging vervolgens in z'n eentje aan het werk. Als hij hulp nodig had - in slechts enkele gevallen - zorgde hij, dat er hulp kwam. Met name het siermetselwerk van de buitengevels was iets teveel van het goede en overbuurman Piet Janssen werd aangezocht om dat karwei te klaren.

Na de inzegening

De plechtigheid

Zondag, 5 november vond de inzegening van de kapel plaats.

Een voor Thornse begrippen grote menigte was op het intieme pleintje "Aan St. Job" samengestroomd om de plechtigheid van nabij mee te maken.

De voorzitters van resp. de Stichting Kruisen en Kapellen Thorn en van Buurtvereniging "De Sjuit" voerden het woord, waarna door de weduwe van de tekenaar mevrouw Cuijpers een loden koker met de namen van de bestuursleden en van de weldoeners werd ingemetseld. Na de plaatsing in de kapel van het speciaal vervaardigde beeld van St. Job door de beheerster Marlène Corstjens, kon de inzegening worden verricht door deken Maessen. Toen ieder dacht, dat de plechtigheid gedaan was, stapte plotseling burgemeester Lutters naar voren en deelde mede, dat de Vrijwilligersspeld van de Gemeente Thorn was toegekend aan Tinus Coolen, niet in het minst vanwege zijn inspanningen bij de bouw van de Kapel St. Job. De inmiddels lichtelijk verkleumde menige kon zich vervolgens in de naast de kapel opgezette ten tegoed doen aan door de Stichting Kruisen en Kapellen Thorn geschonken traditionele combinatie van koffie en vlaai.

*Ben Brader, secretaris/penningmeester
Stichting Kruisen en Kapellen, Thorn*

Wergroep Zuid-Limburg

Begin 2006 is een werkgroep in het leven geroepen, die zich ten doel heeft gesteld alle kruisen en kapellen in Zuid-Limburg te inventariseren. Deze werkgroep bestaat naast de bestuursleden Ed van Gelder en Wiel Oehlen uit Harrie Kuijpers (Heerlen), Antoine Sleijper (Landgraaf), Chris Steeghs (Rijckholt), Chris Willems (Ubachsberg) en Herman Willems (Geleen), die allen in het bezit zijn van een indrukwekkend archief met foto's en relevante informatie. Bij de deelnemers aan deze werkgroep bestaat een grote bereidheid die informatie te delen en te bundelen. Halfjaarlijks vindt een voortgangsoverleg plaats.

'De kruisridders van Zuid-Limburg' (v.l.n.r. Herman Willems, Wiel Oehlen, Chris Willems, Chris Steeghs, Antoine Sleijper, Ed van Gelder en Harrie Kuijpers)

Om niet gelijk te verdrinken in een stuwmeer aan informatie heeft de werkgroep Zuid-Limburg voor een stapsgewijze benadering gekozen, waarbij elke gemeente beurtelings wordt behandeld. De gegevens van Onderbanken zijn inmiddels verzameld en gebundeld en zullen ter verificatie aan de plaatselijke organisaties worden voorgelegd.

Binnenkort zal worden gestart met de gegevens van de gemeente Landgraaf en van de gemeenten in het dekenaat Schinnen-Geleen. Het ligt in de bedoeling de gebundelde informatie te zijner tijd via de website van de stichting Kruisen en Kapellen in Limburg voor iedereen toegankelijk te maken.

Wiel Oehlen

De sjmeed

"Ik ben een paar jaar geleden met pensioen gegaan. Heb altijd in de metaal gezeten. Ik doe zo af en toe nog wel een karweitje. Een tuinhek voor iemand maken, of een plantenrek, dat werk dus. Ik vraag daar dan een paar euro voor.

Ik heb mijn werkplaats in mijn garage. Omdat ik zo hier en daar nog mijn contacten heb, is het meestal niet moeilijk om aan materiaal te komen.

Een regelmatige klant van me is de kruisen en kapellen-beweging in dit dorp. Als die man van het bestuur bij mij aanbelt, dan weet ik wel hoe laat het is. De ene keer hebben ze een nieuw kruis nodig, omdat het oude op het dak van de kapel totaal is verroest, de andere keer vragen ze een hekwerk, omdat ze niet willen, dat bepaalde lieden het beeld in de kapel beschadigen.

Laatst kwam die man weer eens de straat ingereden en ja hoor, deze keer moesten ze een kaarsenstandaard hebben. Ik zeg altijd, maak maar een tekening, en dat had hij van de vorige keer onthouden. Op een friemeltje papier van 10 bij 10 cm had hij die kaarsenbak uitgetekend. En de maten natuurlijk in centimeters, terwijl wij altijd in millimeters werken.

Maar ja, het is die man z'n vak niet, dus wat wil je. Hij zei er bij, dat als ik materialen moest kopen, ik die bij hem in rekening kon brengen. Maar ja, die kruisen en kapellenclub heeft volgens mij geen cent te makken, dus ik moet maar weer eens kijken, of ik ze niet kan matsen.

Het is trouwens toch wel een goed gevoel, als ik langs zo'n kapel kom, waar mijn kruis op staat."

Faits divers

Bocholtz

Binnen de heemkundevereniging van Simplveld en Bocholtz is een sectie Wegkruisen actief, de zich om het plaatselijke wegkruisenbestand bekommerd en dan met name om de religieuze landschapsmonumentjes die al jarenlang geen of nauwelijks onderhoud hebben gehad. In dat kader heeft deze werkgroep in de loop van de maand augustus in de kern Bocholtz een tweetal wegkruisen vervangen (een aan de Molenweg en een aan de Tienbaan).

Rijckholt

In Rijckholt verdween vijftien jaar geleden tijdens wegwerkzaamheden een eeuwenoud wegkruis. Bestaat er toeval? Dat wegkruis dook onlangs opnieuw tijdens wegwerkzaamheden weer op. Het betreft hier een hardstenen kruis dat vermoedelijk uit de Franse tijd stamt (1794 – 1813) en dat onder de oudere inwoners van Rijckholt nog bekend is als het monumentje, waarbij zij vroeger gingen bidden als zij last hadden van kiespijn. Op zaterdag 18 november is dit wegkruis in de nabijheid van de oorspronkelijke plek (in een tuin aan het Brandwegske) weer in ere hersteld.

Maria met een zachte G

In weerwil van het teruglopend kerkbezoek bloeit de Mariaverering in onze provincie als vanouds. In de talrijke Mariakapellen worden dagelijks kaarsen, waxinelichtjes en devotielichten opgestoken. Voor velen is het bezoek aan zo'n kapel een rustpunt in het onrustige leven.

Het 375 jarig jubileum van de kapel van Onze Lieve Vrouw van Genooy is voor het Limburgs Museum in Venlo aanleiding om over de Mariaverering in Limburg een tentoonstelling te organiseren.

De tentoonstelling besteedt onder meer aandacht aan de geschiedenis van de Mariadevotie, zowel in de openbare als in de private sfeer en aan Maria-bedevoertplaatsen.

Maria met een zachte G

Tot 25 februari 2007 -

dinsdag t/m zondag van 11.00 – 17.00 uur

Vrieheide

Op zondag 3 december vond in de Heerlense wijk Vrieheide de inzegening plaats van een wegkruis, waarvan de herkomst in ieder geval terugvoert naar het midden van de vorige eeuw, toen Vrieheide nog in het bloeiende centrum van de Oostelijke Mijnstreek lag. Het is dan ook niet vreemd dat de inzegening plaatsvond rond het feest van de H. Barbara, die als de beschermvrouw van de mijnwerkers wordt vereerd. De heroprichting van dit monumentje is een initiatief van het comité 'Herplaatsing Veldkruis Vrieheide'. Het vernieuwde kruis is vervaardigd uit Belgisch arduin hardsteen. Op een zwartgranieten plaat is het vredesteek en de tekst 'Veldkruis, circa 1962 verdwenen, in ere hersteld, ingezegend door Pater Hub Kleijkers b.g.v het St. Barbarafeest, 3.12.2006' aangebracht.

Aangeboden

Beeld van onze Lieve Vrouw van Lourdes. Het beeld is 65 cm hoog en is gemaakt van gips. Het bevindt zich in een redelijke staat en heeft al;tijd buiten in een afgesloten nis gestaan. Het deurtje van de nis is er opok nog bij. Indien u geïnteresseerd bent, kunt u contact opnemen met de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg in Roermond.

Logistiek

Nummer 33 van onze Nieuwsbrief bereikt u enigszins verlaat. Er waren wat logistieke problemen, die er de oorzaak van zijn, dat het december-nummer u eerst in januari 2007 bereikt.

Het abonnementsgeld

U heeft het in het colofon al kunnen lezen. Het abonnementsstarief van onze Nieuwsbrief wordt verdubbeld: van € 5,- gaan we naar € 10,- per jaar.

U zult er hopelijk begrip voor hebben, dat we niet langer in staat waren om jaarlijks voor € 5,- een viertal nummers aan u te leveren. Alleen al aan de verzending zouden we dat bedrag kwijt zijn. Wij menen, dat de Nieuwsbrief in zijn nieuwe, fullcolour-vorm het verhoogde abonnementsgeld waard is.

Zalig Nieuwjaar